

ÁNTA AKOBITSIOTI-HAMEAU

Η τέχνη της ξερολιθιάς ως άυλη πολιτιστική κληρονομιά: στόχοι και προοπτικές

Μαγιόρκα, Ισπανία

Ελαιόδενδρα στα ελληνικά νησιά (Λέσβος)

Ελαιόδενδρα στην Νότια Ιταλία (Puglia)

Η χρήση της τέχνης της ξερολιθιάς εκφράζει την επιλογή της κάθε κοινωνίας σε μια συγκεκριμένη στιγμή της ιστορίας της.

Η εφαρμογή της τέχνης ευθυγραμμίζεται με τους φυσικούς και υλικούς περιορισμούς του δοσμένου χώρου,

τις ανάγκες των χρηστών του χώρου, το κυρίαρχο τεχνικό σύστημα,

τις σχέσεις των ανθρώπινων ομάδων με το φυσικό τους περιβάλλον,

τις αναπαραστάσεις που δημιουργούν αυτές οι σχέσεις μέσα στις ατομικές και συλλογικές μνήμη, αισθήσεις και φαντασία.

Η τεχνη της ξερολιθιάς κυμαίνεται ανάμεσα σε τοπικότητα και παγκοσμιότητα, προσωρινότητα και διαχρονικότητα, διακριτικότητα και επιβλητικότητα, παράδοση και καινοτομία.

Σίφνος, ελληνικές Κυκλαδες

Η ανθρωπολογική μελέτη της τέχνης εστιάζεται στην κατανόηση και ανάλυση των αρχών που την διέπουν

Πόλη και ύπαιθρος της Βιλαφράνκα στο Ελ Πορτς, Ισπανία

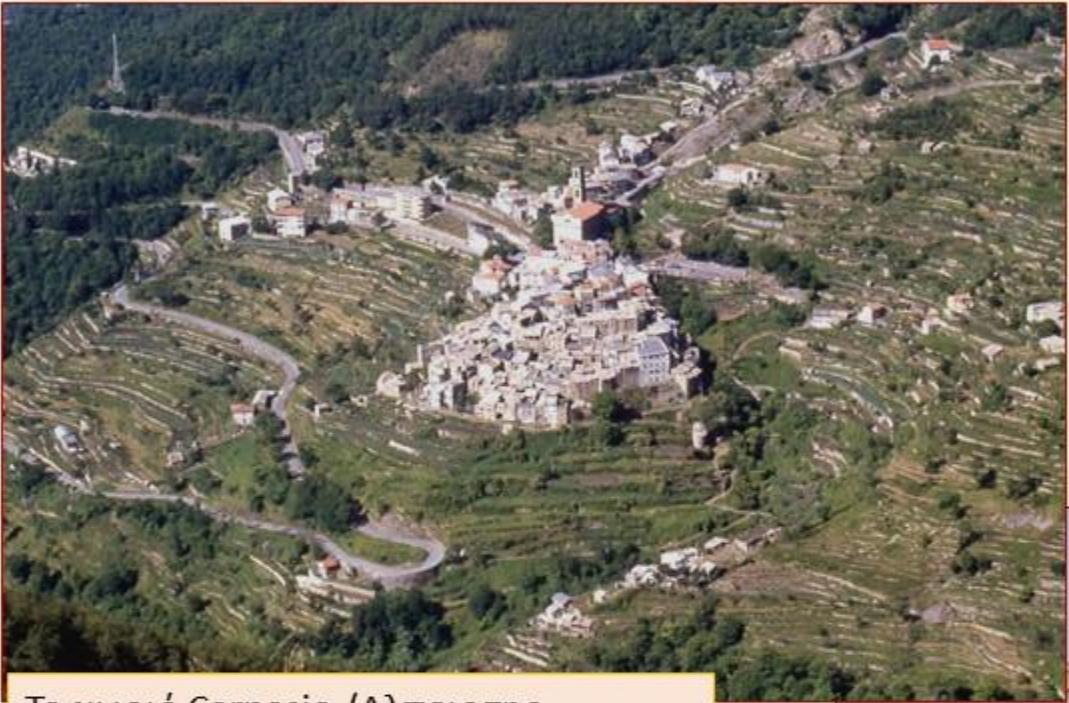

Μια χιλιόχρονη αγροτική τεχνική, συνηθισμένη, εμπειρική, αδιάσπαστη από την ολική χωροταξική ανάπτυξη με βάση την χρησιμοποίηση των τοπικών πόρων με τον καλύτερο δυνατό τρόπο και σε αρμονία με τα στοχεύματα κάθε εποχής και κοινωνίας.

Αμπελώνας στην κεντρική Προβηγκία, Γαλλία

Αντιθετικές και πολύπλευρες όψεις του ξερολιθικού τοπίου: παρουσία διακριτική και ανεπαίσθητη ή επιβλητική και κατακτητική.

Το χωριό Carpasio (Αλπεις της Λιγυρίας) : εξέχουν οι αναβαθμίδες υπογραμμισμένες από την βλάστηση

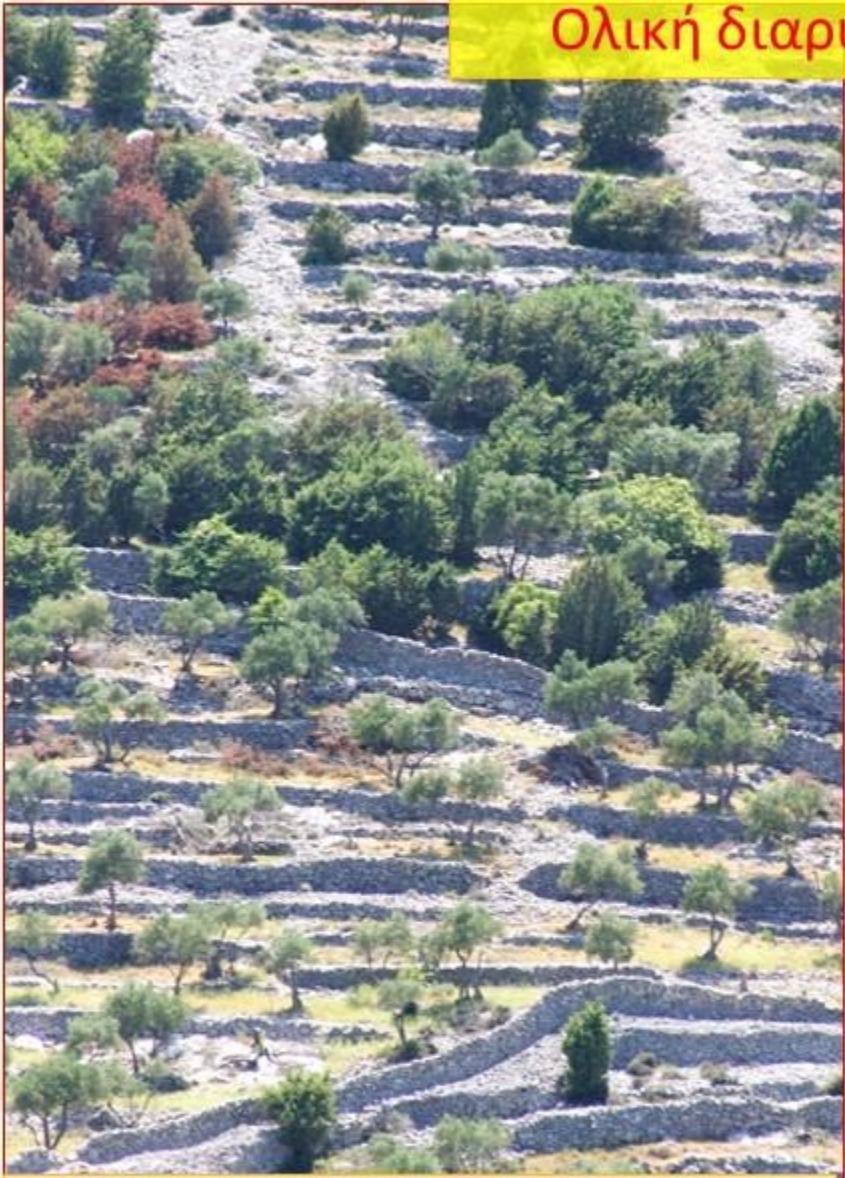

Η Ρήνεια στις ελληνικές Κυκλαδες:
λίθινο, ορυκτό τοπίο

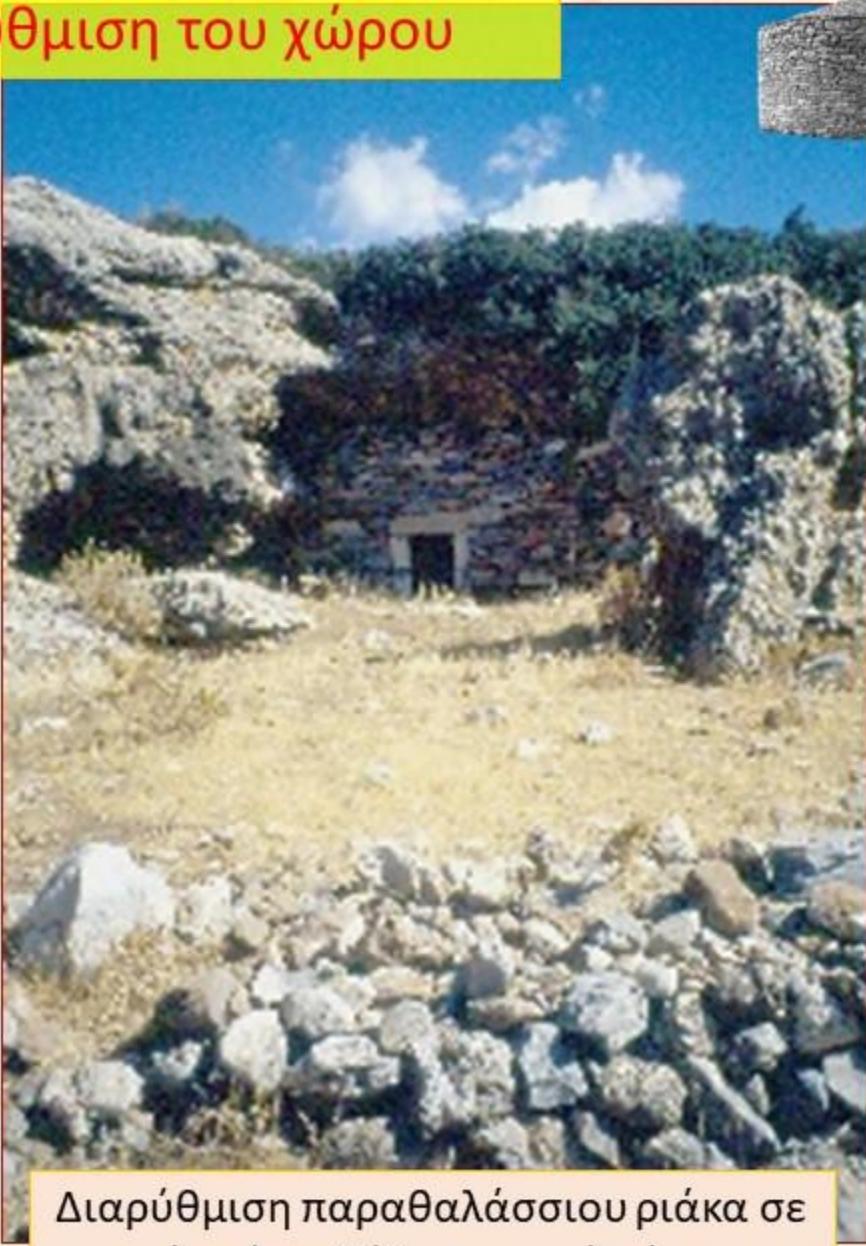

Η αγροτοκτηνοτροφική ύπαιθρος της Αραγώνας στην Ισπανία :
το monte εξαπλώνεται μέχρι εκεί που φτάνει το μάτι
και η ξερολιθιά αποκαλύπτεται μόνο στον πεζοπόρο ...

Ολική διαρύθμιση του χώρου

Διαρύθμιση πλαγιάς (αναβαθμίδες, μονοπάτια, ελαιόδενδρα, δασοκομικές ποικιλίες) στην Μαγιόρκα, Ισπανία

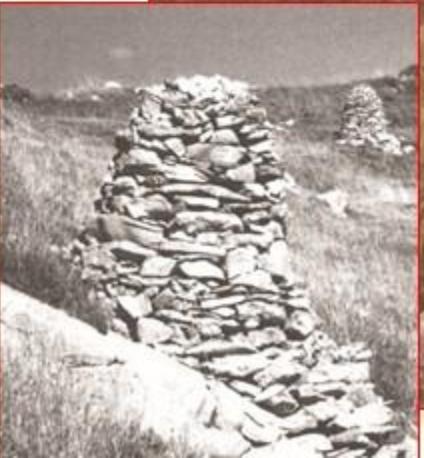

Διαρύθμιση παραθαλάσσιου ριάκα σε στάνη (προβόλι και μητάτο) στις ελληνικές Κυκλαδες (Νάξος)

Δόμηση του χώρου

Διευθέτηση και σηματοδότηση

Δίοδος για τα
κοπάδια στις
Άλπεις της
Λιγυρίας.
Τοίχοι οριακοί
και οριακοί
σωροί
(scagliaie).

Κυκλοφορία και
συλλογή των υδάτων

Ανάλημμα κατά των
χιονοστοιβάδων στα
Valais της Ελβετίας

Υδροροές
στην βάση του τοίχου

Δόμηση του χώρου

Στάνες με κονίαμα, στάνες με ξερολιθιά

Προβηγκία, Γαλλία

Σε ανοικτούς ή κλειστούς χώρους, η ξερολιθιά στεγανώνει και στεγνώνει, αερίζει, δροσίζει και θερμαίνει ...

Νάξος, ελληνικές Κυκλαδες

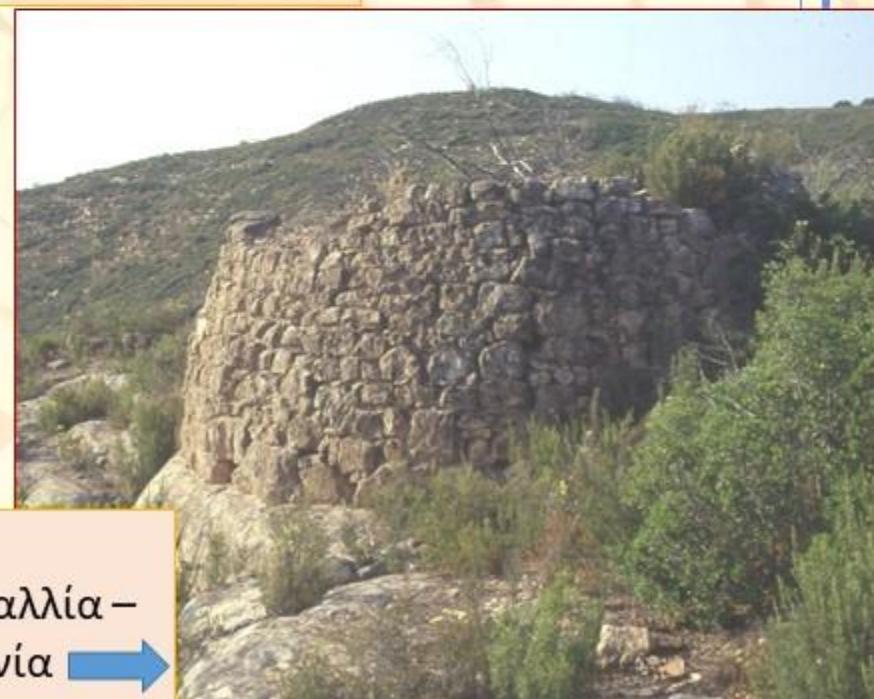
Παντού, οι ποιμενικές θέσεις δικτυώνονται ακτιδωτά σε όλο τον διαθέσιμο χώρο

Ενοποίηση του χώρου

Μελίσσια στην Αραγώνα (Ισπανία) και στην Προβηγκία (Γαλλία)

Από την μια άκρη της Μεσογείου στην άλλη

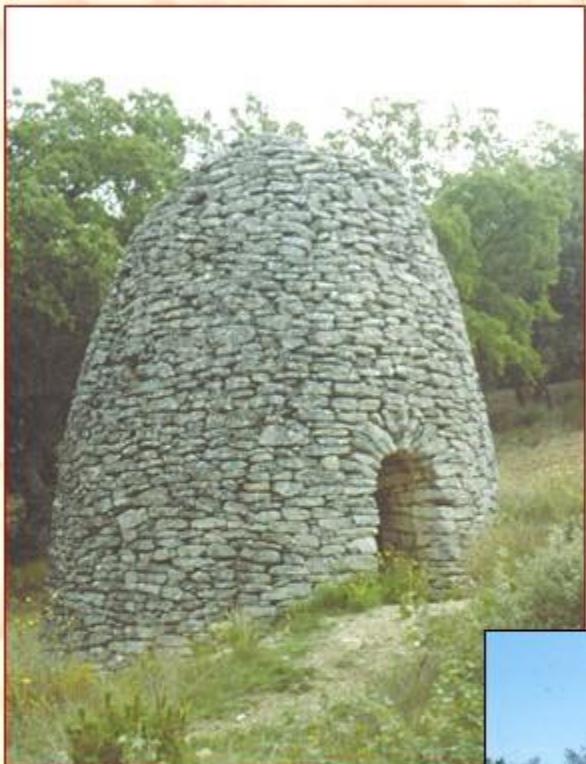

Φούρνοι παραγωγής κατραμιού,

← ενδοχώρα της Τουλώνης, Προβηγκία, Γαλλία –
ενδοχώρα της Ταρραγώνας, Καταλωνία, Ισπανία →

Καλύβες: κτίσματα εφήμερα
που υποδηλώνουν το
διαρκές και το μνημειακό

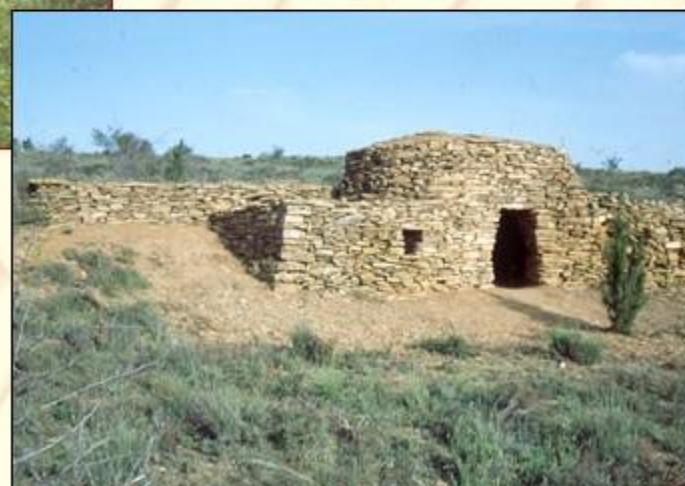
Ταυτοποίηση του χώρου

Bori της Προβηγκίας

Casella της Λιγυρίας

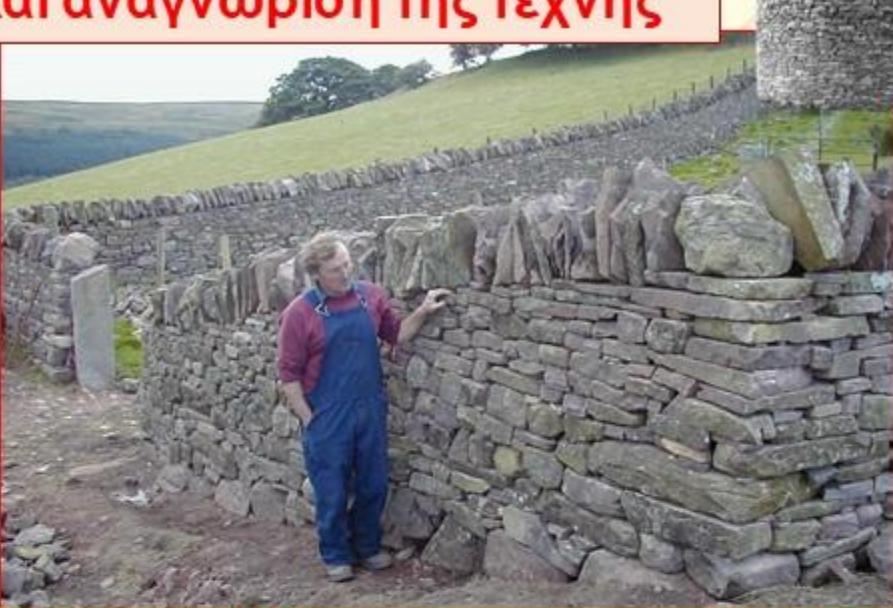

Casetta της Αραγώνας

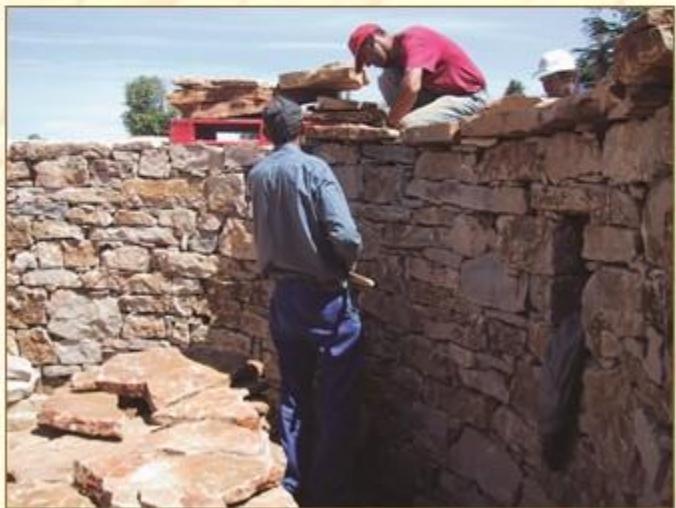

Pinetu της Σαρδηνίας

Σήμερα: χρησιμότητα και αναγνώριση της τέχνης

Ανακαίνιση και επέκταση ποιμενικών περιβόλων στις ελβετικές Αλπεις και στην Ουαλλία

Καλύβα-μνημείο: νέα κατασκευή στην είσοδο της πόλης Βιλαφράνκα του Ελ Πορτς στην Ισπανία

Σήμερα: χρησιμότητα και αναγνώριση της τέχνης

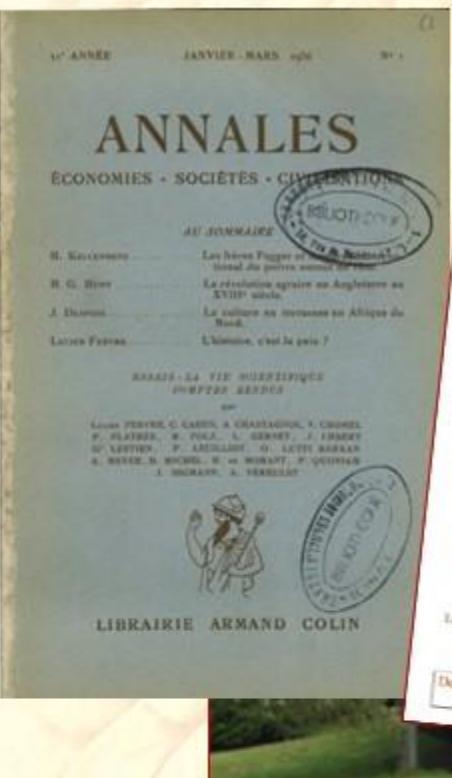

Έρευνα και ανστήλωση
Συνέδρια και μελέτες
Τεχνικά εργαστήρια
Πεζοπορικά μονοπάτια
Αναφορές, νομοθεσίες
Εκπαίδευση στο περιβάλλον
...

Le Val 2003-2006

Η αργή διάρθρωση του τομέα

Société Internationale Internationale pour l'étude pluridisciplinaire de la Pierre Secche (S.P.S.)
Site web: www.terrasse-sps.org

Le 28 avril 1997, les membres du Groupe de Reference créent lors du VIe Congrès international sur la Pierre Secche à Imperia, Italie (octobre 1996) un site réunissant pour créer la Société scientifique internationale pour l'étude pluridisciplinaire de la pierre sèche (S.P.S.)

International scientific society for dry-stacked stone interdisciplinary study (S.P.S.)

Società scientifica internazionale di studi sulla pietra secca (S.P.S.)

Sociedad científica internacional sobre el estudio pluridisciplinar de la piedra en seco (S.P.S.)

Societat científica internacional per a l'estudi pluridisciplinari de la pedra seca (S.P.S.)

Auditori europeus per l'estudi interdisciplinari de la pedra seca (S.P.S.)

La 2 août 1997, l'Association est mise au Journal Officiel.

Depuis la S.P.S. maintient le lien entre chercheurs, artisans, associations, particuliers.

PIERRE SECHE - REGARDS CROISES 2006

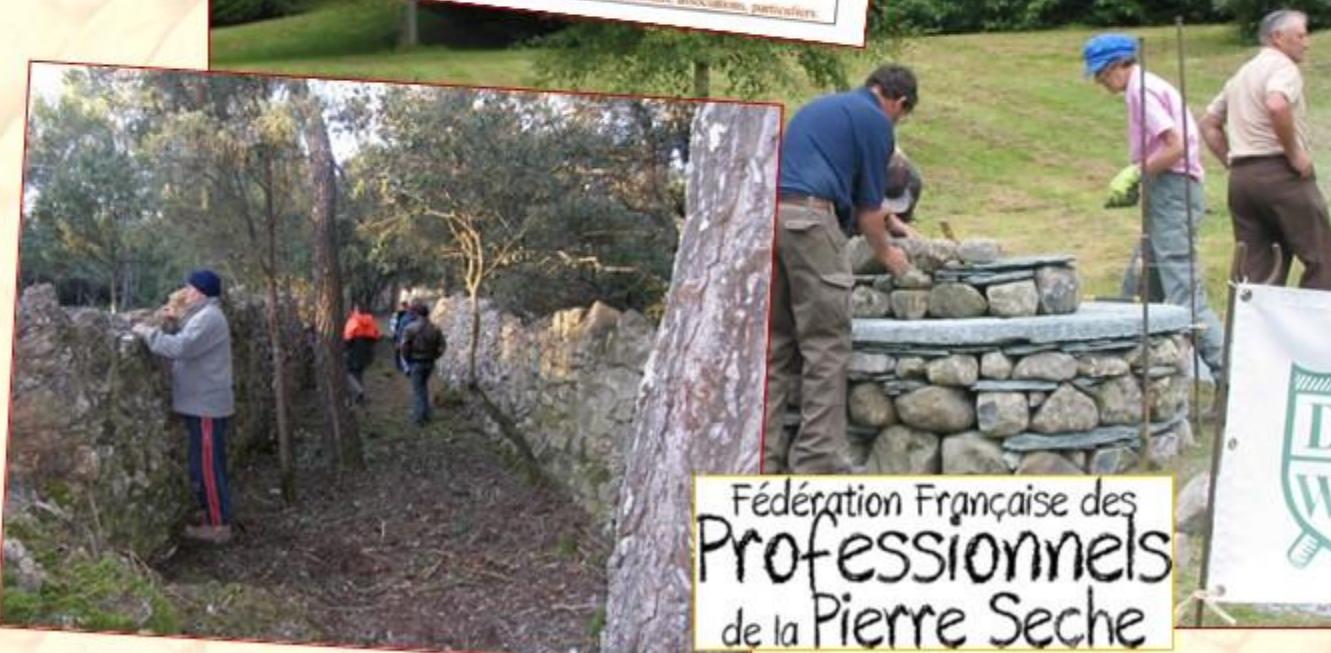
JOURNÉES 14.15
EUROPÉENNES DU PATRIMOINE SEPTEMBRE

à l'Ecomusée des Terrasses
St Michel-de-Chabrillanoux
Ardèche

ET SI ON PARLAIT DE PIERRE SÈCHE ?
Initiations/projections/débats
expos / repas bio/ animations pour enfants/ ...

Retrouvez toutes les infos sur : <http://www.renaissance-dessat.fr>

entrée libre

Bâtir à sec et exprimer le lieu

Des techniciens du bâti à sec et des anthropologues vous accueillent pour évoquer savoirs et savoir-faire autour de la pierre sèche et d'un ouvrage à restaurer

CHÂTEAU-LDIN (Néoules, Var)

dimanche 8 octobre 2017

9h00 à 12h00 et 14h00 à 18h00

Toute la journée : atelier démonstration de la technique par Gilles Godetroid et Cyrille Viaton, muraillers.

Les visiteurs sont invités à participer au remontage d'une brèche * 17h00 : conférence par Adèle Acciari, archéologue, ASER et SPS

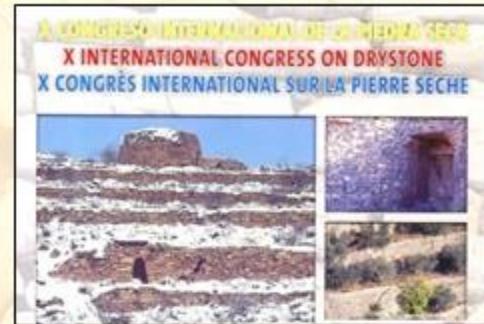
* Site de la Science

ASER

D.S.W.A.

Pontedassio, Ligurie (1996) -
Ανάγνωση του μανιφέστου
ίδρυσης της Διεθνούς Ενώσης

Ο τομέας δικτυώνεται

Montalbán,
Αραγώνα,
Ισπανία
(2006)

Viège, Valais της Ελβετίας (2002) –
εκδρομή στις Άλπεις &
εκθεση εργαλείων μαστόρων της Κροατίας

Η αίτηση στην ΟΥΝΕΣΚΟ

2011 πρώτες συγκεντρώσεις

2012 η ευθύνη της διαδικασίας

ανατίθεται στην ΔΕΕΞ

2014 -2016 δικτύωση και

διαβουλεύσεις των μελών

2016 -2017 προετοιμασία των

επιμέρους φακέλων και της κοινής

υποψηφιότητας

Oct. 2017 : επίσημη υποβολή και

αποδοχή της υποψηφιότητας

Nov. 2018 : εγγραφή της τέχνης της

ξερολιθιάς στην παγκόσμια ΑΠΚ

Sardaigne 2012

**Πλαίσιο διεξαγωγής της έρευνας: η σύμβαση της UNESCO του 2003
για την άυλη πολιτιστική κληρονομιά που περιλαμβάνει:**

... τις πρακτικές, παραστατικές τέχνες, εκφράσεις, γνώσεις και
δεξιότητες - καθώς και τα μέσα, τα αντικείμενα, τα τεχνουργήματα και τους
πολιτιστικούς χώρους που συνδέονται με αυτά - που οι κοινότητες, οι
ομάδες και, κατά περίπτωση, τα άτομα αναγνωρίζουν ως μέρος της
πολιτιστικής τους κληρονομιάς ...

Οι κύριοι τομείς που αφορούν την Άϋλη Πολιτιστική Κληρονομιά (ΑΠΚ) κατά την ΟΥΝΕΣΚΟ είναι οι εξείς:

**Προφορικές παραδόσεις και εκφράσεις, συμπεριλαμβανομένης της γλώσσας
Παραστατικές τέχνες**

Κοινωνικές πρακτικές, τελετουργίες και εορταστικές εκδηλώσεις

Γνώσεις και πρακτικές σχετικά με τη φύση και το σύμπαν

Δεξιότητες που σχετίζονται με παραδοσιακές τέχνες

Αυτοί οι πέντε κύριοι τομείς θεωρούνται οτι ανήκουν στην ΑΠΚ μόνο εάν:

**Αναγνωρίζονται ως μέρος της πολιτιστικής τους κληρονομιάς από κοινότητες ή
άλλες ανθρώπινες ομάδες**

**Μεταδίδονται από γενιά σε γενιά και αναδημιουργούνται συνεχώς από
κοινότητες και ομάδες ανάλογα με το περιβάλλον τους, την αλληλεπίδρασή
τους με τη φύση και την ιστορία τους**

Παρέχουν αίσθηση ταυτότητας και συνέχειας

**Είναι συμβατοί με το διεθνές δίκαιο για τα ανθρώπινα δικαιώματα, καθώς και με
την απαίτηση για αμοιβαίο σεβασμό μεταξύ κοινοτήτων, ομάδων και ατόμων
Υπηρετούν την βιώσιμη ανάπτυξη.**

15° διεθνές συνέδριο ξηρολιθικών κατασκευών

15° international congress on dry stone walling 15° congrès international sur la pierre sèche

Kefalonia – Cefalonie Sept.10.2016

ΤΑ ΣΤΑΔΙΑ

ICH PCI ΑΠΚ
de l'humanité

Intangible Cultural Heritage
Patrimoine Culturel Immatériel
ΆҮЛӘ ПОЛІТИСТИКӢ КЛҖРОНОМӢА

2016: διάδοση και αποδοχή
του κειμένου που χρησίμευσε
για την σύνταξη του φακέλου
της υποψηφιότητας

Αντιπρόσωποι των συμβαλόμενων χωρών στην Κεφαλονιά

28 νοεμβρίου 2018

L'art de la construction en pierre sèche : savoir-faire et techniques

Croatie, Chypre, France, Grèce, Italie, Slovénie, Espagne et Suisse

Inscrit en 2018 (13.COM) sur la Liste représentative du patrimoine culturel immatériel de l'Humanité

Le site web de l'UNESCO présente les détails de l'inscription :

- Éléments inscrits**
 - Construction en pierre sèche
 - Plonger dans le patrimoine (culturel immatériel)
- Présentation**
 - Description
 - Documentaires
 - Discours
 - Liens
 - Bibliographie
 - Autres
 - Par pays
- Détails**
 - Nomination Meilleurs Etats
 - Comité d'évaluation
 - Comité consultatif
 - Comité technique
 - Comité des candidatures
 - Comité des évaluations
 - Comité des recommandations
 - Comité des nominations
 - Comité des études
 - Comité des rapports périodiques
 - Comité des concepts
 - Principales
 - Secondaires
 - Autres
 - Mots-clés
 - Photos
 - Vidéos
 - Graphiques
 - Diapositives
 - Fiches
 - Rapport périodique
 - Concept
- Photos**
 - Meilleur document
 - Photo
 - Vidéo
 - Graphique
 - Diapositive
 - Fiche
 - Rapport périodique
 - Concept
 - Principales
 - Secondaires
 - Autres
 - Mots-clés
 - Photos
 - Vidéos
 - Graphiques
 - Diapositives
 - Fiches
 - Rapport périodique
 - Concept

Η επιτροπή.....

Λαμβάνει γνώση ότι οι χώρες Κροατία, Κύπρος, Γαλλία, Ελλάδα, Ιταλία, Σλοβενία, Ισπανία και Ελβετία έχουν προτείνει τη γνώση και τις τεχνικές της τέχνης της ξηρολιθικής δόμησης (αριθ. 01393) για εγγραφή στον Αντιπροσωπευτικό Κατάλογο της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Ανθρωπότητας.

.....
Εγγράφει την τέχνη της ξηρολιθικής δόμησης, τις γνώσεις και τις τεχνικές στον Αντιπροσωπευτικό Κατάλογο της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Ανθρωπότητας

Χαιρετίζει την πρωτοβουλία των Συμμετεχουσών Χωρών να παρουσιάσουν μια ευρέως εφαρμοσμένη τεχνική που σέβεται πλήρως τα τοπικά δεδομένα και αναδεικνύει την πολιτιστική λογική και τις κοινές λειτουργίες του στοιχείου σε όλες τις Συμμετέχουσες Χώρες; συγχαίρει επίσης τις Συμμετέχουσες Χώρες για την υποβολή ενός υποδειγματικού φακέλου, ο οποίος προετοιμάστηκε με μεγάλη προσοχή και μαρτυρεί το πνεύμα της Σύμβασης όσον αφορά τη διεθνή συνεργασία.....

Επιβραβεύει περαιτέρω τις Συμμετέχουσες Χώρες για την αναγνώριση ύπαρξης πιθανών αρνητικών επιπτώσεων λόγω της εγγραφής του στοιχείου και για την πρόταση κατάλληλων μέτρων διασφάλισης για την αποφυγή αυτών των κινδύνων

**Για ποιά πολιτιστική κληρονομιά μιλάμε; Τοπική; Προσωπική; Κοινωνική;
Την διαφυλάσσουμε και την διαδίδουμε για ποιούς λόγους;**

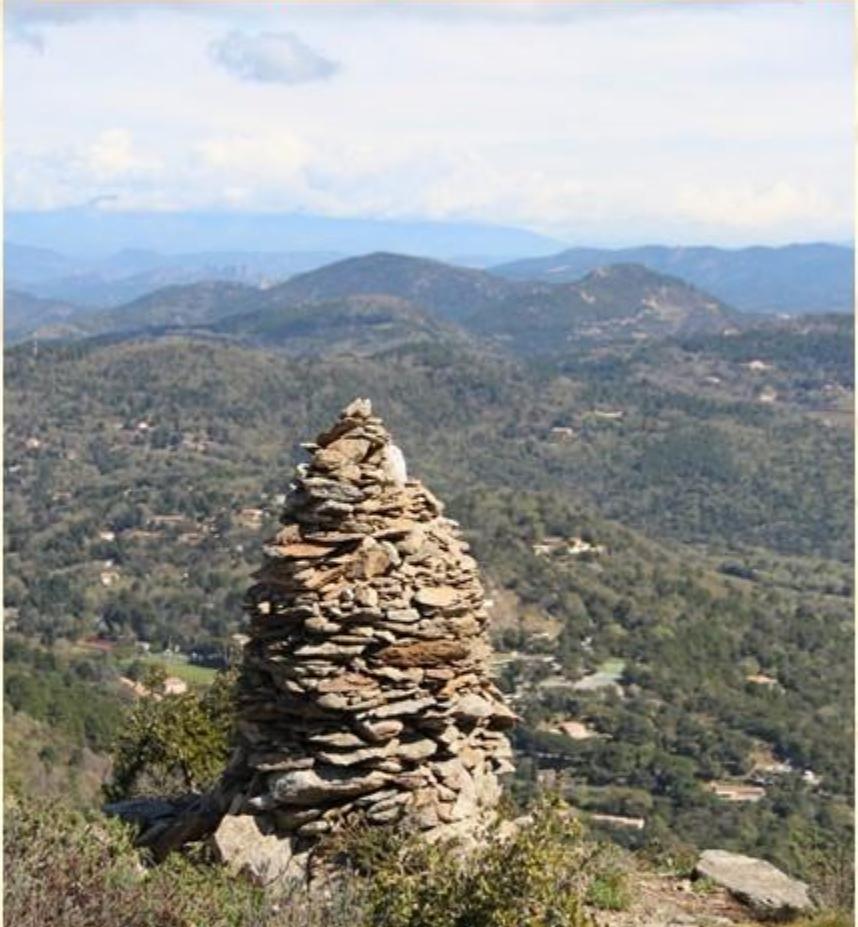
**Κατασκευή για την ξήρανση καρπών σε μια αγροτική-δασική ιδιοκτησία (Νότια Γαλλία).
Το οίκημα δεν χρησιμοποιείται πλέον, αλλά, ως μάρτυρας του οικογενειακού αγροτικού
παρελθόντος, συντηρείται και επιδεικνύεται σε φίλους και περαστικούς.**

**Για ποιά πολιτιστική κληρονομιά μιλάμε; Τοπική; Προσωπική; Κοινωνική;
Την διαφυλάσσουμε και την διαδίδουμε για ποιούς λόγους;**

**Εφήμερα τραπέζια και καθίσματα
για την πανήγυρη της Παναγίας
Ξιφοφορούσας σ'ένα χωριό της
Προβηγκίας, Γαλλία.**

**Για ποιά πολιτιστική κληρονομιά μιλάμε; Τοπική; Προσωπική; Κοινοτική;
Την διαφυλάσσουμε και την διαδίδουμε για ποιούς λόγους;**

**Σήμαδια (και
τέρατα;) ταξιδιωτών
και πεζοπόρων στη
Νότια Γαλλία.**

Όταν η επιβλητικότητα ανταποκρίνεται στην καθημερινότητα με εντυπωσιακό τρόπο...

Σημαδεύοντας τον δενδρόκηπο με τα αρχικά του ιδιοκτήτη

Από ψηλά κι από μακριά: δαίδαλοι από ποιμενικές εγκαταστάσεις και πετροσωρούς στις νότιες Αλπεις